

7. Загальна теорія держави і права / за редакцією академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора В.В. Копейчикова. Київ : Юрінком, 1997. 320 с.
8. Енциклопедія цивільного права України / відп. ред. Я.М. Шевченко; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ : Ін Юре, 2009. 952 с.
9. Еременко В.И. Пресечение недобросовестной конкуренции по французскому праву. *Вопросы изобретательства*. 1990. № 4. С. 22–28.
10. Безух О.В. Захист від недобросовісної конкуренції у сфері промислової власності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04. Донецьк, 2001. 19 с.
11. Кулішенко В.С. Ознаки недобросовісної конкуренції. *Підприємництво, господарство і право*. 2004. № 9. С. 32–35.
12. Мельниченко О.І. Захист від недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики* : зб. наук. статей / за ред. Ю.С. Шемшученка, Ю.Л. Бошицького. Київ : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. С. 233–263.
13. Журик Ю.В. Поняття та види недобросовісних дій у конкуренції. *Предприимательство, хозяйство и право*. 2000. № 2. С. 10–12.

УДК 339.186

ПОВИДИШ В.В.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННИХ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

У статті розглянуті особливості адміністративно-правових відносин у сфері електронних публічних закупівель. Уточнено відмежування адміністративно-правових відносин у цій сфері від відносин, до яких застосовується приватноправовий метод регулювання. Розглянуто особливості статусу основних суб'єктів адміністративно-правових відносин.

Ключові слова: публічні закупівлі, електронна система закупівель, замовник, учасник процедури закупівлі.

В статье рассмотрены особенности административно-правовых отношений в сфере электронных публичных закупок. Уточнено отмежевание административно-правовых отношений в данной сфере от отношений, к которым применяется частноправовой метод регулирования. Рассмотрены особенности статуса основных субъектов административно-правовых отношений.

Ключевые слова: публичные закупки, электронная система закупок, заказчик, участник процедуры закупки.

The article deals with the features of administrative law relations in the sphere of electronic public procurements. Demarcation between administrative law relations and relation regulated under private law methods has been refined. Specifics of the status of main subjects of the administrative law relations have been examined.

Key words: public procurements, electronic system of procurements, purchaser, participant of the procurement procedure.

Сфера публічних закупівель є однією зі сфер публічного адміністрування, що зазнає найбільш динамічних змін останніми роками. У межах реформування було ґрунтовно перероблено нормативно-правове забезпечення, створено електронну систему закупівель, що дало змогу

© ПОВИДИШ В.В. – аспірант кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого)

вести мову про формування сфери електронних публічних закупівель. Водночас швидкість змін зумовила й недостатнє наукове та теоретичне опрацювання цієї сфери, у тому числі в частині особливостей адміністративно-правових відносин у цій галузі, їх місця та статусу.

Аналіз останніх публікацій. Питання розвитку системи публічних закупівель в Україні в контексті останніх змін у нормативно-правовому та організаційному забезпеченні досліджувалися такими вченими, як: Д.Є. Мартинович [1], О.І. Міняйло та А.М. Костенко [2], Я.В. Горбатьок [3], Т.В. Нижній [4] та інші. Разом із тим їхні роботи, як правило, стосуються лише окремих аспектів адміністративно-правових відносин у сфері електронних публічних закупівель, що зумовлює актуальність комплексного дослідження цієї тематики.

Мета статті – дослідження особливостей адміністративно-правових відносин у сфері електронних публічних закупівель.

Виклад основного матеріалу. Відносини у сфері електронних публічних закупівель характеризуються поєднанням публічно-правового та приватно-правового методів регулювання. Це зумовлено специфічністю цих відносин, що характеризуються, з одного боку, спрямованістю на задоволення публічних інтересів, а з іншого – наявністю низки приватно-правових механізмів, що застосовуються для їх регулювання. Отже, ведучи мову про адміністративно-правові відносини у сфері електронних публічних закупівель, слід чітко відрізнити їх від відносин у цій же сфері, що регулюються галузями приватного (господарського, цивільного) права.

Насамперед окреслимо коло відносин, про які йдеться. Закон України «Про публічні закупівлі» визначає, що він застосовується:

- до замовників за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйона гривень;
- до замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт – 5 мільйонів гривень [5].

Іншими словами, ключовими критеріями, що зумовлюють необхідність здійснення електронних публічних закупівель, є:

- наявність у особи статусу замовника відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;
- досягнення сумою закупівлі встановленого законодавством порогового значення.

Слід звернути увагу, що Закон України «Про публічні закупівлі» встановлює, що у разі, якщо вартість товарів, робіт і послуг менша за встановлену законом вартість, замовники мають дотримуватися принципів здійснення публічних закупівель та **можуть** використовувати електронну систему закупівель. При цьому навіть за умови здійснення закупівель без використання електронної системи закупівель, за умови, що вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень, але є меншою за порогову, замовники зобов'язані оприлюднити звіт про укладені договори в системі електронних закупівель [5]. У зв'язку із цим слід звернути увагу на думку, що подібні норми, по суті, зобов'язують здійснювати всі закупівлі через електронну систему закупівель, адже інші методи не дають змогу замовнику довести дотримання ним принципів, встановлених Законом України «Про публічні закупівлі» [6, с. 133]. Хоча ми не можемо повною мірою погодитися із таким твердженням, слід наголосити на наявності тенденції до поступового приведення всіх публічних закупівель до моделі електронних закупівель.

Як було зазначено вище, ключовою особливістю сфери електронних публічних закупівель є поєднання публічно-правового та приватно-правового методів регулювання. Зокрема, К.Ю. Хусанова обґрунтовує необхідність застосування методу адміністративного (публічного) права у сфері закупівель такими обставинами:

- порядок здійснення закупівель визначається на законодавчому рівні шляхом прийняття відповідних нормативно-правових актів, тобто встановлення приписів, дозволів та заборон;
- здійснення фінансового регулювання торгово-економічних відносин є державною функцією;
- закупівля товарів, робіт та послуг за державні кошти здійснюється з метою забезпечення державних потреб;
- регулювання цих відносин викликане обов'язковістю керованості за процесами руху коштів державного та місцевих бюджетів;
- здійснюється управління матеріальними потоками;
- забезпечується контроль за видатками.

До цієї позиції слід додати, що в сучасних умовах, зі створенням електронної системи закупівель, застосування методів публічного права обґрунтовується необхідністю забезпечення її діяльності.

Водночас необхідність застосування методу приватного (цивільного, господарського) права дослідницею обґрунтовується таким:

- статус держави Україна, територіальних громад та інших суб'єктів публічного права як учасників цивільних відносин закріплений ст. 2 Цивільного кодексу України;
- договір про закупівлю за державні кошти є підставою виникнення цивільних прав та обов'язків у сторін цього договору;
- сторони у договорі є рівними у своїх правах, обов'язках та у праві захисту свого порушеного права [7, с. 119].

Вказане поєднання спричиняє певну нечіткість у розмежуванні відносин стосовно публічних закупівель за галузями права, до сфери регулювання яких вони належать (адміністративне, цивільне, господарське). Ситуацію ускладнює і досить швидка зміна нормативно-правової бази, зумовлена реформуванням як сфери публічних закупівель, так і сфери публічного адміністрування в цілому.

Так, із введенням до українського законодавства категорії «адміністративний договір» поширення набула теза про необхідність поширення на договори, укладені за наслідками процедури публічної закупівлі, режиму адміністративних договорів. Це було пов'язано із низкою факторів. По-перше, початкове визначення адміністративного договору було досить широким і нечітким, а тому могло трактуватися і як таке, що може бути поширене на договори про публічні закупівлі (як на це вказували, наприклад, С.О. Іванов та І.В. Сніцар [8, с. 236]). По-друге, на формування дискусії мала вплив неоднозначність трактування поняття адміністративного договору у світовій практиці. Так, Р.О. Куйбіда звертав увагу на наявність трьох базових моделей функціонування адміністративних договорів: французької, за якої договори про публічні закупівлі вважаються адміністративними контрактами, німецької, де договори про публічні закупівлі адміністративними договорами не вважаються, і британської, де інститут адміністративних договорів відсутній у принципі, і договори, укладені органами публічної влади, підлягають регулюванню загальним правом [9, с. 177–181].

Нині законодавець до певної міри вирішив цю дискусію. Законом України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» [10] до Кодексу адміністративного судочинства України було введено нове, розширене формулювання адміністративного договору, що був визначений як спільний правовий акт суб'єктів владних повноважень або правовий акт за участю суб'єкта владних повноважень та іншої особи, що ґрунтується на їх волеузгодженні, має форму договору, угоди, протоколу, меморандуму тощо, визначає взаємні права та обов'язки його учасників у публічно-правовій сфері і укладається на підставі закону:

- а) для розмежування компетенції чи визначення порядку взаємодії між суб'єктами владних повноважень;
- б) для делегування публічно-владних управлінських функцій;
- в) для перерозподілу або об'єднання бюджетних коштів у випадках, визначених законом;
- г) замість видання індивідуального акта;
- г) для врегулювання питань надання адміністративних послуг [11].

Таке формулювання суттєво уточнило розуміння адміністративного договору в українському законодавстві, однозначно виводячи договори про публічні закупівлі за межі правового режиму адміністративних договорів.

Окремо слід звернути увагу на положення Господарського процесуального кодексу України. Так, п. 1 ч. 1 ст. 22 у переліку спорів, що належать до юрисдикції господарського суду та не можуть бути передані сторонами на вирішення третейського суду або міжнародного комерційного арбітражу, відносить спори, що виникають у разі укладання, зміни, розірвання та виконання договорів про публічні закупівлі (за винятком їх цивільно-правових аспектів) [12]. Іншими словами, законодавець передає спори щодо договорів про публічні закупівлі у підсудність господарських судів. Схожий підхід відображено і в Кодексі адміністративного судочинства України, який, хоча і відносить до справ, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів, спори фізичних чи юридичних осіб щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності замовника у правовідносинах, що виникли на підставі Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» (які Закон України «Про публічні закупівлі» також відносить до публічних закупівель), прямо виключає із цього переліку спори, пов'язані з укладенням договору з переможцем переговорної процедури закупівлі, а також зміною, розірванням і виконанням договорів про закупівлю [11].

Таким чином, можна дійти висновку, що відносини, пов'язані з укладенням договору про публічні закупівлі, їх зміною, розірванням і виконанням, не є предметом регулювання адміністративного права, а тому не є адміністративно-правовими відносинами.

Що стосується решти правовідносин у сфері публічних закупівель, то їх слід віднести до сфери регулювання адміністративного права. Зокрема, Ю.О. Оврамець зауважує, що адміністративний метод публічних закупівель чітко виражений саме на етапах прийняття рішення про необхідність у закупівлі, підготовки до проведення закупівлі, а також проведення закупівлі й укладення із переможцем договору про закупівлю, при чому на кожному із зазначених етапів державні замовники діють як владні суб'єкти [13, с. 191]. Слід однак наголосити, що таку позицію можна прийняти лише частково. Так, вище вже було вказано, що відносини, пов'язані із безпосереднім укладенням договору про закупівлю, належать до приватно-правової сфери регулювання, принаймні виходячи з позиції законодавця щодо віднесення їх до юрисдикції господарських судів. Більш серйозні зауваження, однак, викликає позиція щодо статусу замовників як владних суб'єктів у процедурах закупівлі. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне детальніше зупинитися на суб'єктах адміністративно-правових відносин у сфері електронних публічних закупівель. Хочемо підтримати позицію О.Л. Юдіцького, який пропонує виділяти дві основні групи учасників відносин у сфері публічних закупівель: 1) суб'єкти публічних закупівель, тобто особи, які вступають у процедури публічних закупівель; 2) органи, що здійснюють державне регулювання та контроль у сфері закупівель [14, с. 242].

Серед учасників першої групи суб'єктів інформаційних відносин, тобто власне суб'єктів публічних закупівель, можна виділити таких учасників:

- оператори авторизованих електронних майданчиків;
- замовники;
- учасники процедури закупівлі.

Перший суб'єкт публічних закупівель прямо не передбачений Законом України «Про публічні закупівлі» і в цілому є досить новим суб'єктом правовідносин. Поняття оператора авторизованого електронного майданчика міститься у Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166 [15]. Документ визначає оператора як юридичну особу, зареєстровану в установленому законом порядку на території України, що має право на використання авторизованого електронного майданчика. Натомість Закон України «Про публічні закупівлі» містить лише визначення власне авторизованого електронного майданчика, розуміючи під ним авторизовану Уповноваженим органом інформаційно-телекомунікаційну систему, яка є частиною електронної системи закупівель та забезпечує реєстрацію осіб, автоматичне розміщення, отримання і передання інформації та документів під час проведення процедур закупівель, користування сервісами з автоматичним обміном інформацією, доступ до якого здійснюється за допомогою мережі Інтернет [5]. Очевидно, що, будучи інформаційно-телекомунікаційною системою, самі майданчики не можуть вважатися суб'єктами правовідносин. Разом із тим в окремих випадках закон покладає окремі обов'язки саме на майданчики (наприклад, ст. 12 Закону, відповідно до якої під час проведення електронного аукціону авторизовані електронні майданчики мають забезпечити рівний і вільний доступ до нього всім учасникам та можливість здійснювати перегляд проходження електронного аукціону в інтерактивному режимі реального часу всім заінтересованим особам). Отже, вважаємо, що з метою недопущення неточностей у формулюваннях доцільним є визначення статусу операторів авторизованих електронних майданчиків безпосередньо у Законі України «Про публічні закупівлі».

Основними обов'язками оператора авторизованого електронного майданчика є забезпечення можливості проведення передбачених Законом України «Про публічні закупівлі» процедур закупівель в електронній системі закупівель залежно від рівня акредитації та забезпечення відповідності авторизованого електронного майданчика визначеним Порядком вимогам (щодо забезпечення користувачам на безоплатній основі рівного доступу до інформації про закупівлі, щодо можливості розміщення оголошень, щодо функціонування та відмовостійкості майданчика, щодо захисту інформації тощо). Порядок встановлює чотири рівні акредитації операторів авторизованих електронних майданчиків, які впливають на обсяг послуг, які ними надаються.

Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» замовниками є органи державної влади, органи місцевого самоврядування та органи соціального страхування, створені відповідно до закону, а також юридичні особи (підприємства, установи, організації) та їх об'єднання, які забезпечують потреби держави або територіальної громади, якщо така діяльність не здійснюється на промисловій чи комерційній основі, за наявності однієї з таких ознак:

- юридична особа є розпорядником, одержувачем бюджетних коштів;
- органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або інші замовники володіють більшістю голосів у вищому органі управління юридичної особи;
- у статутному капіталі юридичної особи державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків [5].

Ключовими обов'язками замовника є забезпечення вільного доступу всіх учасників до інформації про закупівлю, передбаченої Законом України «Про публічні закупівлі», та недопущення дискримінації учасників закупівель. Багато в чому саме від виконання замовником цих обов'язків залежить реалізація принципів публічних закупівель, зокрема принципів відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, недискримінації учасників. Ст. 10 Закону України «Про публічні закупівлі» встановлює конкретний перелік інформації про закупівлю, яку замовник зобов'язаний оприлюднити на веб-порталі уповноваженого органу.

Учасниками процедур закупівлі виступають фізичні особи, у тому числі фізичні особи-підприємці, юридичні особи (резиденти або нерезиденти), які подали тендерну пропозицію або взяли участь у переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі [5].

Як бачимо, в процедурах електронних публічних закупівель між замовником та учасником процедури закупівлі не виникають відносини підпорядкування, вони виступають як юридично рівні, хоча і різні за статусом, суб'єкти. Слід звернути увагу й на те, що Закон України «Про публічні закупівлі» як замовників виділяє не лише суб'єктів владних повноважень. Так, до них належать також за певних умов юридичні особи (підприємства, установи, організації).

Як суб'єктів владних повноважень в адміністративно-правових відносинах у сфері електронних публічних закупівель слід розглядати другу згадану вище групу суб'єктів, органи регулювання та контролю.

Аналіз тексту Закону України «Про публічні закупівлі» дає змогу серед них виділити передусім уповноважений орган з питань закупівель (далі – Уповноважений орган; нині таким органом відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» від 20 серпня 2014 р. № 459» [16] є Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, далі – МЕРТ). Відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» Уповноважений орган здійснює регулювання та реалізує державну політику у сфері закупівель у межах повноважень. Відповідно, закон покладає на нього досить широкий перелік функцій, які можна розділити на декілька груп:

1. Нормативно-правове забезпечення сфери публічних закупівель. На Уповноважений орган покладені розроблення і затвердження нормативно-правових актів, необхідних для виконання Закону України «Про публічні закупівлі», розроблення та затвердження форм документів, що застосовуються у процедурах публічних закупівель.

2. Організаційно-методичне та інформаційне забезпечення сфери публічних закупівель. Цей напрям діяльності включає вивчення, узагальнення та поширення світового досвіду з питань закупівель, наповнення інформаційного ресурсу Уповноваженого органу, організацію нарад та семінарів з питань закупівель, надання узагальнених відповідей рекомендаційного характеру щодо застосування законодавства у сфері закупівель, надання безоплатних консультацій рекомендаційного характеру з питань закупівель на інформаційному ресурсі Уповноваженого органу, розроблення примірних навчальних програм з питань організації та здійснення закупівель, інформування громадськості про політику та правила публічних закупівель.

3. Контроль та аналіз стану функціонування системи публічних закупівель. Уповноважений орган здійснює аналіз функціонування системи публічних закупівель, узагальнює практику здійснення закупівель, у тому числі міжнародну взаємодію з громадськістю з питань удосконалення системи публічних закупівель, співпрацює з державними органами та громадськими організаціями щодо запобігання проявам корупції у сфері закупівель. Важливою функцією у цій сфері є підготовка та подання до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Рахункової палати щорічного звіту, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель.

4. Забезпечення функціонування електронної системи закупівель. В умовах становлення електронних публічних закупівель є одним із ключових для Уповноваженого органу, тому на нього слід зупинитися окремо. Електронна система закупівель являє собою інформаційно-телекомунікаційну систему, що забезпечує проведення процедур закупівель, створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією і документами в електронному вигляді, до складу якої входять веб-портал Уповноваженого органу, авторизовані електронні майданчики, між якими забез-

печено автоматичний обмін інформацією та документами [5]. На Уповноважений орган, з одного боку, покладено забезпечення функціонування веб-порталу Уповноваженого органу, а з іншого – авторизацію електронних майданчиків.

Безпосередньо порядок функціонування електронної системи закупівель урегульований Порядком функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166 [15]. Зокрема, порядок виділяє ще одного суб'єкта відносин у сфері публічних закупівель – адміністратора електронної системи закупівель, який є юридичною особою, визначеною Уповноваженим органом відповідальною за забезпечення функціонування та наповнення веб-порталу Уповноваженого органу з питань закупівель [15]. На нього, зокрема, покладаються:

- забезпечення функціонування та наповнення веб-порталу Уповноваженого органу, адміністратора електронної системи закупівель;
- визначення вимог із захисту інформації в електронній системі закупівель з урахуванням вимог законодавства у сфері захисту інформації;
- підключення електронного майданчика до електронної системи закупівель після виконання вимог, визначених у документації на комплексну систему захисту інформації електронної системи закупівель;
- тестування електронних майданчиків, які подали заявку на авторизацію електронного майданчика [15].

Іншими словами, завдання адміністратора впливають із загальних функцій Уповноваженого органу у сфері забезпечення функціонування електронної системи закупівель. Разом із тим недоцільним видається закріплення його статусу лише у підзаконному акті; натомість його завдання та статус необхідно закріпити у Законі України «Про публічні закупівлі».

Ще одним органом, який бере участь у забезпеченні функціонування електронної системи закупівель, є спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації (нині відповідно до Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» – Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, далі – Держспецзв'язку), що організовує проведення державної експертизи комплексних систем захисту інформації, експертизи та підтвердження відповідності засобів технічного і криптографічного захисту інформації для цілей проведення авторизації електронних майданчиків в електронній системі закупівель.

Поряд з Уповноваженим органом особливу роль в адміністративно-правових відносинах у сфері публічних закупівель відіграє орган оскарження, яким є Антимонопольний комітет України. Власне, наявність самого механізму оскарження, що являє собою фактично позасудовий (адміністративний) порядок вирішення спору, ще більше підкреслює адміністративно-правовий характер відносин, що виникають у сфері публічних закупівель. Суб'єктом оскарження є фізична чи юридична особа, яка звернулася до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи; при цьому Антимонопольний комітет України за результатами розгляду скарги може прийняти рішення про встановлення або відсутності порушень процедури закупівлі (зокрема, порушення порядку оприлюднення або неоприлюднення інформації про закупівлі) та про заходи, що мають вживатися для їх усунення, зокрема:

- зобов'язати замовника повністю або частково скасувати свої рішення, надати необхідні документи, роз'яснення, усунути будь-які дискримінаційні умови (зокрема, ті, що зазначені в технічній специфікації, яка є складовою частиною тендерної документації);
- привести тендерну документацію у відповідність до вимог законодавства;
- за неможливості виправити допущені порушення відмінити процедуру закупівлі.

Слід додатково звернути увагу, що відповідно до ст. 27 Кодексу адміністративного судочинства України адміністративні справи з приводу оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель належать до виключної підсудності окружного адміністративного суду, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ; іншими словами, ще раз підкреслюється адміністративно-правовий характер сфери публічних закупівель.

Окрім Уповноваженого органу та органу оскарження, до органів, що здійснюють регулювання та контроль у сфері публічних закупівель, слід віднести, зокрема, Державну казначейську службу України, Державну аудиторську службу України та Рахункову палату.

Висновки. Можна зробити висновок, що натепер у сфері публічних закупівель домінує публічно-правовий метод регулювання і більшість відносин є за своєю природою адміністративно-правовими; водночас спостерігається наявність окремих відносин, що регулюються нормами цивільного та господарського права. Зокрема, слід звернути увагу, що останні зміни, внесені до Кодексу адміністративного судочинства України, однозначно вирішили питання щодо невіднесення договорів про публічні закупівлі до категорії адміністративних договорів, а положення Господарського процесуального кодексу України дають змогу зробити висновок про необхідність застосування до них приватно-правового методу регулювання.

Суб'єктами адміністративно-правових відносин у сфері електронних публічних закупівель є суб'єкти публічних закупівель та органи, що здійснюють державне регулювання та контроль у сфері закупівель. В їх контексті слід звернути увагу на статус низки дещо нових суб'єктів правовідносин, передусім операторів авторизованих електронних майданчиків, діяльність яких потребує додаткового законодавчого врегулювання.

Подальшими напрямками наукових досліджень адміністративно-правових відносин у сфері електронних публічних закупівель слід вважати уточнення статусу як «традиційних» суб'єктів процедур закупівель (замовник, учасник процедури) в нових умовах, так і нових суб'єктів, поява яких була зумовлена запровадженням електронної системи закупівель.

Список використаних джерел:

1. Мартинович Д.Є. Аналіз ефективності публічних закупівель як інструменту державної допомоги. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 18. С. 70–76.
2. Сучасний стан та перспективи розвитку електронних державних закупівель в Україні / О. І. Мінняло, А. М. Костенко. *Економічний вісник університету*. 2016. № 29 (1). С. 135–144.
3. Горбатюк Я.В. Правова характеристика процедур публічних закупівель за Законом України «Про публічні закупівлі». *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2016. Т. 3. № 40. С. 132–137.
4. Нижній Т.В. Публічні закупівлі у системі електронного урядування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 10. С. 110–113.
5. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. С. 5.
6. Горбатюк Я.В. Правова характеристика процедур публічних закупівель за Законом України «Про публічні закупівлі». *Юридичний вісник*. 2016. № 3(40). С. 132–137.
7. Хусанова К.Ю. До питання про особливості методу правового регулювання відносин у сфері державних закупівель. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 1. С. 117–124.
8. Правова природа договорів, укладених у межах здійснення державних закупівель / Іванов С.О., Сніцар І.В. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право)*. 2014. № 2. С. 235–245.
9. Куйбіда Р. Адміністративний договір у практиці європейських країн. *Слово Національної школи суддів України*. 2013. № 2. С. 176–183.
10. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Закон України від 03.10.2017 № 2147-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. С. 5.
11. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2015 № 2747-IV. *Офіційний вісник України*. 2005. № 32. С. 11.
12. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06.11.1991 № 1798-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56.
13. Оврамечь Ю.О. Поняття та сутність «публічних закупівель» в адміністративному праві України. *Науковий вісник НУБіП України. Серія: Право*. 2017. № 264. С. 185–194.
14. Юдіцький О.Л. Види та проблеми правового становища суб'єктів державних закупівель. *Часопис Київського університету права*. 2012. № 2. С. 242–247.
15. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166. *Офіційний вісник України*. 2016. № 22. С. 13.
16. Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459. *Офіційний вісник України*. 2014. № 77. С. 116.